

Övergripande principer för receptförskrivning alternativt egenvård i Region Skåne

Om patienten har ett medicinskt behov av ett receptfritt läkemedel bör läkaren ta ställning till behandlingen och utfärda ett recept om detta är lämpligt.

Vid kortvariga behov måste givetvis en bedömning från fall till fall göras men de flesta anser att 2-3 månader är en kort tidsperiod. Läkemedelsrådet rekommenderar i dessa fall hänvisning till egenvård, vilket i många fall blir både enklare och billigare för patienten.

Om patienten har frikort eller inte ska givetvis inte påverka bedömningen.

De övergripande principerna bör kompletteras med mer detaljerade tillämpningsanvisningar för lokal enhet. Regionövergripande principer ska gälla oavsett vårdorganisation, dvs även då förskrivaren inte är anställd inom Region Skåne.

- **Om bakomliggande sjukdom finns till besvären rekommenderas receptförskrivning**

Exempel: Mjukgörande salvor kan förskrivas på recept om det finns en bakomliggande sjukdom som ger torr hud, annars bör patienten hänvisas till egenvård.

Receptförskrivning av tårsubstitut rekommenderas vid sjukligt torra ögon eller av andra skäl där det är medicinskt motiverat. Åldersbetingade torra ögon eller torra ögon p g a kontaktlinsanvändning motiverar i normalfallet inte receptförskrivning.

- **Vid kortvariga besvär rekommenderas egenvård**

Exempel: Vid kortvariga säsongsbundna besvär av t ex pollenallergi kan man hänvisa till något av de många allergiläkemedel som finns receptfria på apotek. För en del personer räcker de receptfria läkemedlen inte till, utan kontakt med läkare kan behövas för att komma fram till den mest effektiva kombinationen av läkemedel. Att boka tid hos läkare är även aktuellt vid nydebuterad allergi då man behöver verifiera allergin med pricktest eller RAST-prov samt vid allergi året runt då indikation för att få preparaten på recept finns.

Vid önskemål om protonpumpshämmare (PPI) är det viktigt att ta ställning till om det verkligen finns en godkänd behandlingsindikation och om besvären är så pass svåra att PPI ska rekommenderas. Efter långvarig användning av PPI kan det ibland vara svårt att avsluta behandlingen och uttrappning av läkemedlet kan bli aktuellt. Exempel på uttrappningsschema finns i boken FAS-UT3. Vid lättare/tillfälliga besvär med dyspepsi rekommenderas egenvård där Novaluzid, Ranitidin eller Gaviscon är förstahandsmedel.

- **Vid receptförskrivning ska TLV:s förmånsbeslut följas**
- **Patienter som hänvisas från apotek för receptförskrivning ska bli föremål för medicinsk bedömning före receptförskrivning**

Om alla förskrivare i Skåne följer dessa riktlinjer kan vi tillsammans skapa större utrymme för läkemedel med stor effekt på överlevnad, samhällskostnader och livskvalitet.

Läkemedelsrådet